

Els deutes del 17-A

«Si la ciutadania va dir que no tenia por no va ser només per blindar la convivència, sinó també per mirar de cara tots els per què»

Barcelona segueix bategant, malgrat tot. I segurament aquest cap de setmana, com Cambrils, la Rambla es llevarà amb el cor encongít per un aniversari que mai hauria volgut tenir marcat en el calendari. Els atemptats del 17-A del 2017 van fer emmudir la ciutat. Després del pànic i de la tragèdia, es va fer el silenci, només trencat per l'espetec de les hèlices d'un helicòpter que va seguir sobrevolant Catalunya durant la tardor. Però poques hores va trigar a reaccionar una ciutadania que no es resigna a sucumbir davant de qui busca sembrar l'horror. "No tinc por", va ser el crit espontani que es va convertir en lema al carrer.

Que el clam fos aquest era símptoma d'una presa de consciència col·lectiva: gihadisme i islamofòbia es retroalimenten. Caure en la por hagués estat un torpede contra la diversitat i la convivència i un caldo de cultiu per a una extrema dreta que s'alimenta, precisament, del neguit; i que fa pocs mesos que ha aterrat a cara descoberta a les institucions atiant discursos xenòfobs. Després de pair que la barbàrie que sovint es percebia llunyana colpejava també a pocs metres de casa, és inevitable que, dos anys després, ens preguntem per què hi ha reptes cabdals que no s'afronten amb els recursos que caldria i tants interrogants per resoldre sobre l'atemptat.

L'últim que necessita algú colpejat pel dolor injustificat és ser víctima per partida doble.

Com pot ser que a algú a qui li va caure al damunt el cos d'una persona atropellada no hagi estat reconegut com a víctima psicològica de l'atemptat? La Unitat d'Atenció i Valoració a Afectats pel Terrorisme (UAVAT) lamenta que el ministeri de l'Interior ha denegat el 82% dels reconeixements com a víctimes psicològiques

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/185831/he/tirat/ovallola/calvari/ser/reconegut/victima/17-a>)

sol·licitats a través de l'associació, i assenyala un dèficit de coordinació entre administracions. Hi ha afectats que han denunciat sentir-se desemparats i que han demanat que es revisin els protocols d'atenció i de reconeixement a les víctimes. Per què no s'ha reparat aquesta situació?

Catalunya segueix sense tenir un pla integral multidisciplinar i coordinat d'abast català i dotat de prou recursos per treballar en els focus susceptibles de radicalització arreu del territori. Experts en seguretat i gihadisme assenyalen que, més enllà del protocol de prevenció, detecció i intervenció de processos de radicalització (Proderai) als centres educatius de Mossos -amb una perspectiva policial- i d'iniciatives d'alguns ajuntaments o de la Generalitat en matèria d'acollida i integració, no hi ha un pla de gran abast a escala nacional que aplegui experts policials, socials, educatius, religiosos i de l'administració que treballin conjuntament per afrontar una situació d'alt risc en termes de seguretat, però també de convivència.

Seria clau per la imprescindible tasca de prevenció -perquè els riscos segueixen existint- i per detectar les causes que van portar uns joves aparentment integrats a Ripoll a cometre aquesta atrocitat. Indubtablement, ells són els autors i culpables dels atemptats. Però probablement un pla de prevenció també implica revisar elements i factors de com ens relacionem en una societat que és diversa i que ens concerneix a tots com a ciutadans.

I inevitable és assenyalar les grans llacunes de la investigació. El per què a hores d'ara seguim sense saber quin vincle va tenir l'imam de Ripoll, Abdelbaki es-Satty, amb el CNI i per què també PSOE, PP i Ciutadans es neguen a crear una comissió d'investigació al Congrés per parlar-ne. Els silencis són sovint la gran llavor de les teories de la conspiració i l'Estat hauria de ser el principal interessat a vetllar per la memòria de les víctimes amb la veritat per davant, encara que això pugui implicar assumir errors i costos. Si la ciutadania va dir que no tenia por no va ser només per blindar la convivència, sinó també per mirar de cara tots els per què.

